

Palkkatutkimus 2008

Yleiskuva

Tutkimuksen tausta

Tietotekniikan liitto (TTL) ja Tietoviikko suorittivat kesäkuussa 2008 perinteisen palkkatutkimuksen. Tutkimus on perinteisesti toistettu noin vuoden välein, mutta tällä kertaa edellisestä tutkimuksesta ehti kulua hiukan yli kaksi vuotta.

Tällä kertaa kysyttiin palkkojen lisäksi myös työtyytyväisyyteen, koulutukseen, urakehitykseen ja ajankohtaisiin ilmiöihin (globalisaatio) kohdistuvia kysymyksiä.

Tässä raportissa kuvataan perustuloksia yleisellä tasolla.

Tutkimuksen tavoite

Tutkimuksen tavoitteena on seurata Suomen tietotekniikka-ammattilaisten ansiotason, tehtävien ja työolojen kehitystä. Haastattelun kohderyhmä on TTL:n henkilöjäsenet (hiukan vajaa 20% kaikista Suomen IT-ammattilaisista). Käytettävissä olevien vertailutietojen perusteella TTL:n jäsenkunta näyttää edustavan melko hyvin Suomen kaikkien IT-ammattilaisten populaatiota lukuun ottamatta ikäjakaumaa, joka TTL:n jäsenistö sijoittuu selvästi enemmän vanhempiin ikäluokkiin. Iän korrelaatio esimerkiksi palkan kanssa on tunnetusti positiivinen, joten haastattelun tulokset yleistetään kaikkia Suomen IT-ammattilaisia koskeviksi arvioiksi

Tutkimusasetelma

Tutkimuksen toteutti Tietoykkönen Oy.

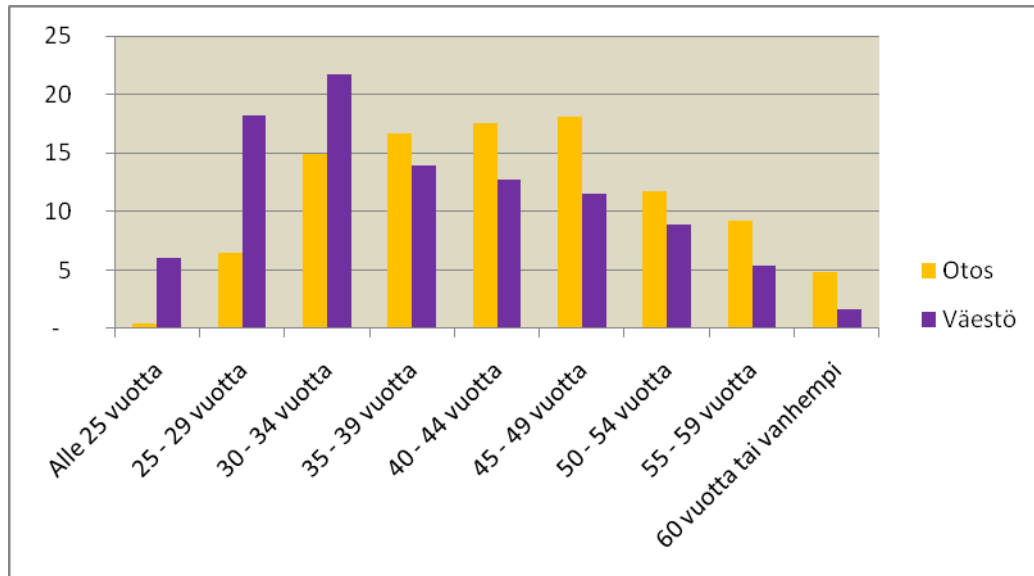
Tutkimuksen kohdejoukkona olivat TTL:n henkilöjäsenet, jotka edustavat lähes 20% Suomen atk-ammattilaisista. Kysely lähetettiin postitse 2 516 jäsenrekisteristä satunnaisesti poimitulle henkilölle, ja niistä 22 palautui takaisin vääristä osoitetiedoista johtuen. Vastaaaja sai palauttaa paperilomakkeen tai vastata webissä. Kyselyn saaneista vastasi 878 (885 vuonna 2006), joista 793 vastasi internetin kautta (278 vuonna 2006). Vastausprosentti on 35 % (36% vuonna 2006). Vastausaktiivisuus siis säilyi edellisen vuoden tasolla ja sitä voidaan pitää tämän tapaisessa tutkimuksessa tyydyttävänä.

Palkka-analyysyjä varten vastanneiden joukosta poistettiin ne 22, jotka eivät ole työelämässä mukana. Ikäpainotuksen soveltamisen johdosta jouduttiin lisäksi poistamaan vastaajia, jotka eivät olleet ilmoittaneet ikäänsä tai joiden palkkatiedoissa oli ilmeisiä virheitä. Analyysiin jäi 843 vastaajaa.

Tulosten edustavuus

Seuraavassa tarkastellaan tutkimukseen vastanneita verrattuna Suomen kaikkia 95 000 IT-ammattilaista ("Väestö") koskeviin tietoihin, jotka on poimittu Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksesta. Myös työvoimatutkimus on otospohjainen, täydellistä ajantasaista rekisteripohjaista tietoa ei ole.

Sikäli kuin on pystytty analysoimaan, TTL:n henkilöjäsenet edustavat kohtuullisen hyvin Suomen IT-ammattilaisia kokonaisuudessaan, paitsi ikärakenteeltaan. Jäsenten keski-ikä on pitkään ollut kaikkien ammattilaisten keskiarvoa korkeampi ja on edelleen, vaikka viime vuosina ero onkin hiukan pienentynyt.

Palkka on riippuvainen iästä, joten tulokset eivät sellaisenaan edusta kaikkia IT-ammattilaisia.

Jotta tulokset voitaisiin yleistää, ne on laskettu ikäryhmittäin ja painotettu Tilastokeskuksen aineistosta lasketun ikäjakauman mukaisesti. Ikäpainotus on käypä tilastollinen menetelmä tarkasteltaessa iän kanssa korreloivia tietoja.

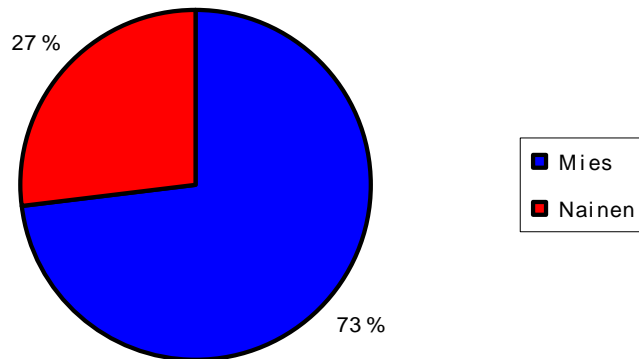
Seuraavassa esitetään painotettuja tuloksia, joilla siis kuvataan Suomen kaikkia IT-ammattilaisia.

Tutkimuksessa kokonaispalkka muodostuu peruspalkasta, luontoiseduista (esim. puhelin) ja lisäansioista (esim. ylityökorvaukset). Peruspalkka on keskimäärin 3 520 euroa/kk ja kokonaisansiot 4 056 euroa/kk. Edellisessä tutkimuksessa keväällä 2006 vastaavalla tavalla laskettu kokonaisansioiden keskiarvo oli 3 608 euroa/kk. Keväästä 2006 kesään 2008 kokonaisansiot ovat siten nousseet 448 euroa eli 12,4 % eli vuosinouslyksi muutettuna 6%.

Palkka ja sukupuoli

Tietotekniikan varhaisina vuosina naisten osuus kasvoi hiljalleen ja saavutti noin 30% tason vuoden 1980 paikkeilla. Sen jälkeen luku on pysytellyt paikoillaan, mutta on hiukan laskenut, koska alalle tulevien joukossa naisia on entistä vähemmän. Nyt naisten osuus on 27%:

Kuva 1. IT-ammattilaiset 2008 sukupuolen mukaan

Taulu 1. Keskipalkat vastaajan sukupuolen mukaan

	kaikki	miehet	naiset
Peruspalkka veroja vähentämättä (euroa/kk)	3 681	3 756	3 483
Kokonaisansio (=peruspalkka+luontoisedut +lisäänsiot) keskimäärin (euroa/kk)	4 056	4 146	3 818

Aikaisempina vuosina on palkka-aineiston analyyseissä osoitettu, että tietotekniikka-alalla toteutuu varsin hyvin periaate ”sama palkka samoista tehtävistä”. Palkkojen ero miesten ja naisten välillä on 8%, mikä on joihinkin muihin toimialoihin verrattuna vähän. Ero johtuu pääosin siitä, että naisia on suhteellisesti vähemmän johtavassa asemassa ja vaativissa asiantuntijatehtävissä. Pällikkö- ja asiantuntijatehtävissä naisia sen sijaan on suhteellisesti hiukan enemmän.

Palkka ja ikä

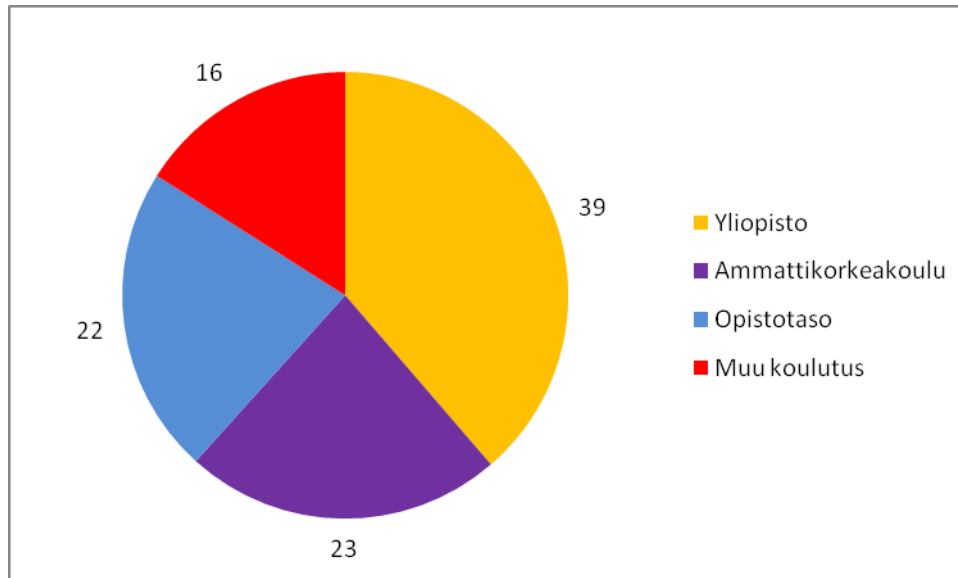
Tulot nousevat johdonmukaisesti siirryttäessä vanhempiin ikäryhmiin, kaikkein vanhimmissa ikäryhmissä osa-aikainen työskentely kuitenkin on jo tavallisempaa ja alentaa tuloja.

Taulu 2. Keskimääräiset ansiotulot vastaajan iän mukaan

	-29 vuotta	30-34 vuotta	35-39 vuotta	40-44 vuotta	45-49 vuotta	50-54 vuotta	55+ vuotta
Peruspalkka veroja vähentämättä (euroa/kk)	2 794	3 620	3 867	4 125	4 193	4 243	4 244
Kokonaisansio (=peruspalkka+luontoisedut +lisäänsiot) keskimäärin (euroa/kk)	3 054	4 073	4 206	4 661	4 637	4 571	4 473

Palkka ja peruskoulutus

Yliopistokoulutus on edelleen yleisin tausta alalle. Ammattikorkeakoulujen osuus on ollut voimakkaassa kasvussa ja on jo ohittanut opistotaustan:

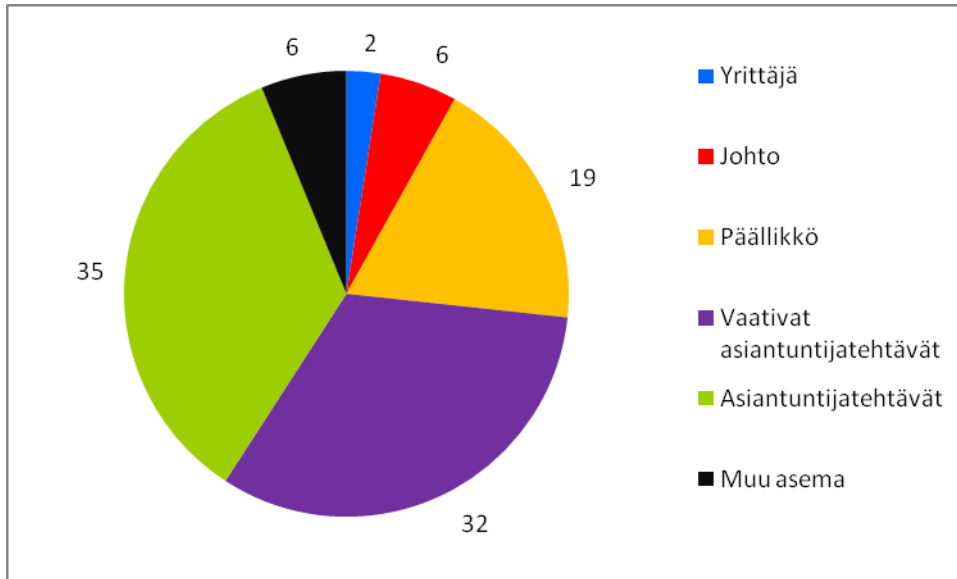
Taulu 3: Keskimääräiset ansiotulot vastaajan peruskoulutustason mukaan

	yli- opisto	ammatti- korkea- koulu	opisto- taso	muu koulutus
Peruspalkka veroja vähentämättä (euroa/kk)	4 195	3 332	3 655	3 079
Kokonaisansio (=peruspalkka+luontoisedut +lisäansiot) keskimäärin (euroa/kk)	4 538	3 713	4 105	3 550

Ammattikorkeakouluista valmistuneet ovat edelleen muita nuorempia, mutta sitä mukaa kun heille kertyy työkokemusta myös ansiotaso kasvaa.

Palkka ja asema organisaatiossa

IT-ammattilaiset sijoittuvat organisaation eri tasoille seuraavasti:

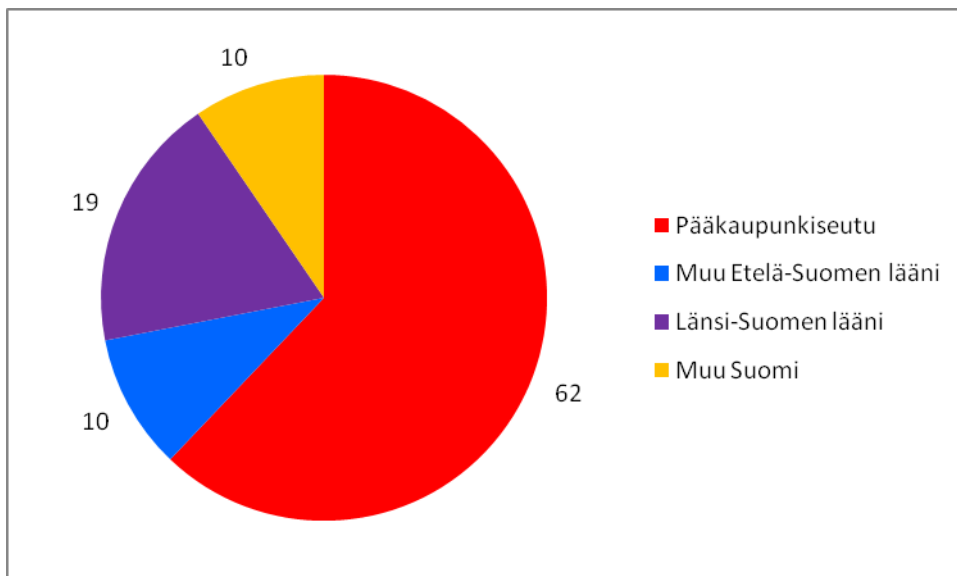

Taulu 4: Keskimääräiset ansiotulot organisaatiotason mukaan

	yrittäjä	johtotaso	päällikkö-taso	vaativat asiantuntijatehtävät	asiantuntijatehtävät	muut tehtävät
Peruspalkka veroja vähentämättä (euroa/kk)	2 945	5 969	4 242	3 905	3 030	2 692
Kokonaisansio (=peruspalkka+luontoisedut +lisäänsiot) keskimäärin (euroa/kk)	3 309	6 596	4 741	4 262	3 343	2 940

Palkka ja työpaikan sijainti

Yhä useammat IT-työpaikat sijaitsevat pääkaupunkiseudulla, jolla palkat ovat 24% korkeammat kuin muualla Suomessa.

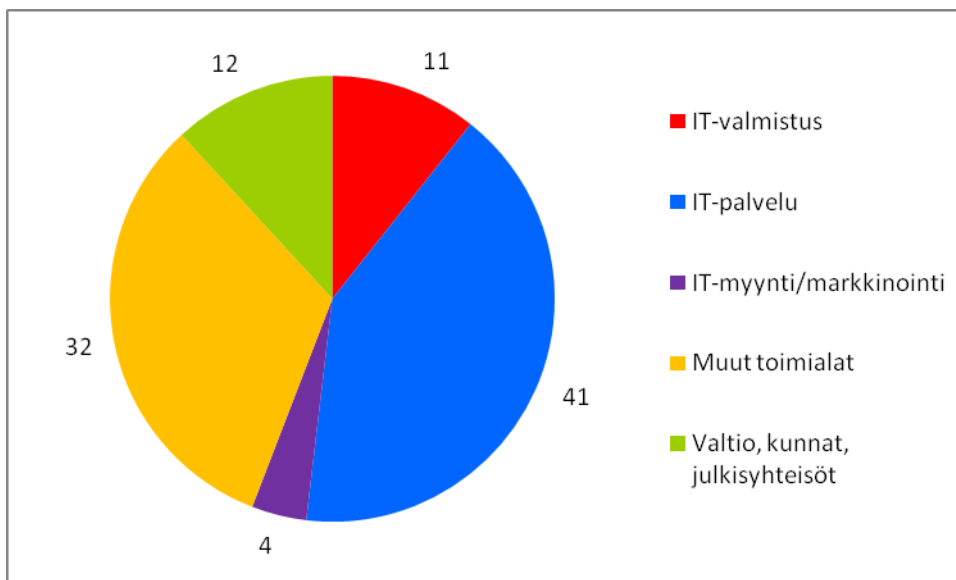

Taulu 5: Keskimääräiset ansiotulot alueittain

	Pääkaupunkiseutu	Muu Etelä-Suomen lääni	Länsi-Suomen lääni	Muu Suomi
Peruspalkka veroja vähentämättä (euroa/kk)	3 940	2 967	3 371	3 316
Kokonaisansio (=peruspalkka+luontoisedut +lisäansiot) keskimäärin (euroa/kk)	4 384	3 236	3 658	3 641

Palkka ja työnantajan päätoimiala

Vuosia jatkunut ulkoistamistrendi on johtanut tilanteeseen, jossa enää 44% IT-ammattilaisista työskentelee ”asiakkaan puolella”:

Taulu 6: Keskimääräiset ansiotulot työnantajayrityksen päätoimialan mukaan

	IT valmistus	IT palvelu	IT myynti/markkinointi	muut toimialat	valtio, kunnat, julkisyhteisöt
Peruspalkka veroja vähentämättä (euroa/kk)	3 554	3 712	4 090	3 701	3 537
Kokonaisansio (=peruspalkka+luontoisedut+lisäansiot) keskimäärin (euroa/kk)	3 843	4 141	4 531	4 063	3 893